

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (0-81) 532-35-31, 743-77-30, 532-54-48
Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 24 czerwca 2014 r.

RLU – 61-19/13/BP
za p.o.

DECYZJA RLU Nr 10/2014

I.

Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy, w związku z § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **przedsiębiorcy Sławomirowi Chylińskiemu, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Sławomir Chyliński, Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „VICO” z siedzibą w Lublinie**

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę przedsiębiorcy, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającą na bezprawnym działaniu poprzez naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom pełnej informacji, o której mowa w art. 2 ust 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. prawo przewozowe (Dz. U. 2012. 1173 j.t.), tj. niepodaniu do publicznej wiadomości sposobu zawierania umowy przewozu

i nakazuje się zaniechania jej stosowania.

II.

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tejże ustawy i § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości

miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **przedsiębiorcy Sławomirowi Chylińskiemu, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Sławomir Chyliński, Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „VICO” z siedzibą w Lublinie**

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:**

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę przedsiębiorcy, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającą na bezprawnym działaniu poprzez naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom pełnej informacji, o której mowa w art. 11 ust 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. prawo przewozowe (Dz. U. 2012. 1173 j.t.), tj. niepodaniu do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, ustalonych lub stosowanych przez przewoźnika taryf lub cenników

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 5 czerwca 2013 r.

III

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tejże ustawy i § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **przedsiębiorcy Sławomirowi Chylińskiemu, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Sławomir Chyliński, Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „VICO” z siedzibą w Lublinie**

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:**

uznaje się za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę przedsiębiorcy, polegającą na stosowaniu we wzorcu umownym „Umowa przewozu osób” postanowienia o treści:

§ 6 „Ewentualne spory strony zobowiązują się rozstrzygać w sposób polubowny, a w przypadku nie dojścia do porozumienia, rozstrzygnie Sąd powszechny właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy”

które zostało wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r.- Kodeks Postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43 poz. 296, z późn. zm.),

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 8 lipca 2013 r.

IV.

Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.), stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tejże ustawy § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107 poz. 887)

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na przedsiębiorcę **Sławomira Chylińskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Sławomir Chyliński, Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „VICO” z siedzibą w Lublinie**, karę pieniężną:

1. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji **karę pieniężną w wysokości: 408,00 zł** (słownie: **czterysta osiem złotych**), płatną do budżetu Państwa.
2. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II sentencji **karę pieniężną w wysokości: 766,00 zł** (słownie: **siedemset sześćdziesiąt sześć złotych**), płatną do budżetu Państwa.
3. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie III sentencji **karę pieniężną w wysokości: 766,00 zł** (słownie: **siedemset sześćdziesiąt sześć złotych**), płatną do budżetu Państwa.

V.

Na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 267), w związku z art. 83 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów postanawia się obciążyć **Sławomira Chylińskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Sławomir Chyliński, Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „VICO” z siedzibą w Lublinie** kosztami przeprowadzonego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i zobowiązać ww. przedsiębiorcę do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty **62,70 zł** (słownie: sześćdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt groszy), w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej w tekście: Prezes UOKiK lub Prezes Urzędu) przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w sprawie wstępnego ustalenia czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez działania **Sławomira Chylińskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Sławomir Chyliński, Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „VICO” z siedzibą w Lublinie**, (dalej Przedsiębiorca lub Przewoźnik), w związku ze świadczonymi przez Przedsiębiorcę usługami przewozu osób i paczek na terenie kraju i Europy. Oferta Przedsiębiorcy kierowana jest zarówno do konsumentów, jak i przedsiębiorców.

Prezes Urzędu dokonał analizy treści wzorca „Umowa przewozu osób” (dalej w tekście: Umowa), stosowanego przez Przedsiębiorcę, dokumentów przesłanych przez Przewoźnika, w tym dokumentów świadczących o posiadanych uprawnieniach do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego osób oraz dokonał analizy strony internetowej Przewoźnika www.vico-transport.com, na której zamieszczone są podstawowe informacje dotyczące świadczonych usług przewozowych.

Analiza materiałów zebranych podczas postępowania wyjaśniającego pozwoliła na wszczęcie postępowania administracyjnego RLU-61-19/13/BP w sprawie podejrzenia stosowania przez Przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów poprzez:

I. bezprawne działanie polegające na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom pełnej informacji, o której mowa w art. 2 ust 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. prawo przewozowe (Dz. U. 2012. 1173 j.t., dalej w tekście: Prawo przewozowe), tj. niepodaniu do publicznej wiadomości sposobu zawierania umowy przewozu - poprzez praktykę z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. nr 50, poz. 331 ze zm, dalej w tekście: ustawa o ochronie (...)),

II. bezprawne działanie polegające na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom pełnej informacji, o której mowa w art. 11 ust 1 Prawa przewozowego, tj. niepodaniu do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, ustalonych lub stosowanych przez przewoźnika taryf lub cenników, tj. poprzez praktykę z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie (...).

III. stosowanie we wzorcu umownym „Umowa przewozu osób” postanowienia o treści:

§ 6 „Ewentualne spory strony zobowiązują się rozstrzygać w sposób polubowny, a w przypadku nie dojścia do porozumienia, rozstrzygnie Sąd powszechny właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy”

które zostało wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r.- Kodeks Postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43 poz. 296, z późn. zm, dalej w tekście: Rejestr) - poprzez praktykę z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie (...).

W odpowiedzi na Zawiadomienie Prezesa Urzędu o wszczęciu postępowania administracyjnego, Przedsiębiorca wyjaśnił, że świadczy usługi na rzecz konsumentów oraz przedsiębiorców, natomiast przesłany Prezesowi UOKiK wzór Umowy jest stosowany w zasadzie przy zawieraniu umów z przedsiębiorcami, a w takim przypadku stosowanie klauzul prologacyjnych jest dopuszczalne. Przewoźnik wskazał, że nie posiada umów z konsumentami w formie pisemnej, gdyż na żądanie klientów wszystkie umowy zawierane są ustnie, a poświadczeniem wykonania usługi jest paragon fiskalny lub faktura. W tym miejscu Przedsiębiorca oświadczył, że § 6 wzorca Umowy został zmieniony, a nowy wzór obowiązuje od dnia 8 lipca 2013r. Jednocześnie Przedsiębiorca oświadczył, że nie potrafi podać dokładnej daty, od której obowiązuje wzorzec, będący przedmiotem kontroli Prezesa Urzędu, gdyż po upływie okresu przedawnienia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, są one niszczony. W innym miejscu Przewoźnik wskazał, że wzorzec Umowy obowiązuje od 2007 r. jednak był kilkakrotnie zmieniany i dostosowywany do określonych warunków.

Przedsiębiorca wyjaśnił, że w jego przypadku podanie cennika do publicznej wiadomości jest znacznie utrudnione, bowiem przedmiotem działalności jest przewóz okazjonalny, a nie regularny. Ponadto świadcząc usługi przewozu Przedsiębiorca przyjeżdża po klienta pod wskazany adres i odwozi go pod wskazany adres, często realizuje trasę wskazaną przez klienta, w związku z tym cena musi być ustalana indywidualnie. W ocenie Przewoźnika klienci nie godzą się na ustalenie ceny za kilometr trasy, rozmawiając telefonicznie lub w biurze chcą od razu znać cenę. Jednocześnie w związku z pogłębiającym się kryzysem ekonomicznym oraz wzmożoną konkurencją na rynku klienci często negocjują ceny. Powyższe czynniki wpłynęły na decyzję Przedsiębiorcy o nieumieszczaniu cen sztywnych za świadczone usługi. Przewoźnik oświadczył, że ceny znajdujące się na jego stronie internetowej są cenami orientacyjnymi i traktowane są jako ceny

wyjściowe do negocjacji. W ocenie Przedsiębiorcy obowiązek stosowania cennika dotyczy jedynie przewoźników zajmujących się przewozem regularnym lub nieregularnym, ale odbywającym się na z góry określonych trasach.

Przedsiębiorca wskazał także, że w swoim piśmie z dnia 25 maja 2013 r. stwierdził, że nie publikuje cen za przejazdy oraz informacji o sposobie zawierania umowy przewozu, jednak wynikało to z niezrozumienia pytania. Przewoźnik oświadczył, że chodziło mu o to, że nie publikuje informacji w środkach masowego przekazu tj. prasie, radiu, telewizji. Informacja o cenach oraz formie zawarcia umowy przewozu umieszczona jest w używanych przez Przewoźnika pojazdach i w witrynie sklepowej przedsiębiorstwa. Przedsiębiorca wskazał ilość przewozów wykonanych w maju i czerwcu 2013 r.

W kolejnych pismach Przedsiębiorca nadesłał zdjęcia dokumentujące fakt podania cennika do publicznej wiadomości. Jednocześnie Przewoźnik oświadczył, że cennik usług został umieszczony na stronie internetowej około trzech miesięcy temu (pismo z dnia 5 września 2013 r.). Pismem z dnia 16 października 2013 r. oraz 13 stycznia 2014 r. Przedsiębiorca został pouczone o przedłużeniu przedmiotowego postępowania administracyjnego.

W odpowiedzi na pismo Prezesa Urzędu wzywające do wskazania, czy w zakresie stosowania wzorca Umowy oraz publikacji cennika i informacji o sposobie zawierania umowy przewozu zaszły jakieś zmiany Przedsiębiorca przesłał pismo o treści niemal identycznej, jak treść pisma z dnia 22 lipca 2013 r.

Postanowieniem nr 85/14 z dnia 25 marca 2014 r. zaliczono w poczet prowadzonego postępowania administracyjnego w tej sprawie dowody uzyskane przez Prezesa UOKiK w ramach postępowania wyjaśniającego (RLU-405-25/12/MB).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny w tej sprawie:

Sławomir Chyliński, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą **Sławomir Chyliński, Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „VICO” z siedzibą w Lublinie** działa na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej Przedsiębiorca zajmuje się świadczeniem usług z zakresu międzynarodowego przewozu osób i paczek (przewozu z i do Niemiec, Belgii i Holandii). Przewoźnik prowadzi stronę internetową www.vico-transport.com, na której umieszczone są podstawowe informacje dotyczące świadczonych usług przewozowych. Oferta Przedsiębiorcy kierowana jest zarówno do konsumentów jak i przedsiębiorców

Analiza materiałów zebranych podczas postępowania wyjaśniającego, pozwoliła na postawienie zarzutu stosowania przez Przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, poprzez:

I. bezprawne działanie polegające na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom pełnej informacji, o której mowa w art. 2 ust 1 Prawa przewozowego, tj. niepodaniu do publicznej wiadomości sposobu zawierania umowy przewozu.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 Prawa przewozowego tj. „Przewoźnik jest obowiązany podać do publicznej wiadomości zakres swojego działania, a w szczególności adresy punktów odprawy i sposób zawierania umowy przewozu”.

II. bezprawne działanie polegające na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom pełnej informacji, o której mowa w art. 11 ust 1 Prawa przewozowego, tj. niepodaniu do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, ustalonych lub stosowanych przez przewoźnika taryf

lub cenników.

Zgodnie z treścią art. 11 ust. 1 Prawa przewozowego „Przewoźnik jest obowiązany podać do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, ustalone lub stosowane przez niego taryfy lub cenniki”.

III. stosowanie we wzorcu umownym „Umowa przewozu osób” postanowienia o treści:

§6 *„Ewentualne spory strony zobowiązują się rozstrzygać w sposób polubowny, a w przypadku nie dojścia do porozumienia, rozstrzygnie Sąd powszechny właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy”*

W ocenie Prezesa UOKiK w.w zapis może być tożsamy z postanowieniem uznanym przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone postanowienie umowne i wpisanym do Rejestru pod numerem **1020** na mocy wyroku z dnia 27.11.2006 r. sygn. akt XVII AmC 126/05, o treści:

„Spory powinny być w miarę możliwości rozstrzygane polubownie. W przypadku rozstrzygnięć sądowych – w sądzie właściwym dla siedziby Zleceniobiorcy”.

W toku postępowania administracyjnego Przedsiębiorca wskazał, że cennik/taryfa został przez niego umieszczony na stronie internetowej około 5 czerwca 2013 r. i przedstawia się następująco: „Ceny od 280 zł w zależności od miejsca dojazdu. Transport towarów od 1.5 zł/km” Przedsiębiorca nadesłał także zdjęcie mające przedstawiać witrynę jego przedsiębiorstwa, gdzie znajduje się cennik oraz informacja o sposobie zawierania umowy przewozu. Wskazać jednak należy, że zdjęcie w żaden sposób nie identyfikuje, że cennik umieszczony jest w witrynie przedsiębiorstwa Przewoźnika. Ponadto, pomimo deklaracji Przedsiębiorcy, w ogłoszeniu na witrynie przedsiębiorstwa brak jest informacji o sposobie zawarcia umowy z Przewoźnikiem. Przedsiębiorca oświadczył także, że treść postanowienia § 6 wzorca Umowy została zmodyfikowana, a zmieniony wzorzec obowiązuje od dnia 8 lipca 2013 r.

Prezes Urzędu ustalił, że Przedsiębiorca w ramach prowadzonej działalności wykonuje przewozy osób oraz rzeczy. Przewozy osób wykonywane są na podstawie licencji nr 0001119 z dnia 1 lutego 2010 r. oraz licencji nr 0000527 z dnia 5 lipca 2002 r. na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób wydanej przez Ministra Infrastruktury. Przewoźnik posiada licencję nr 000909 z dnia 1 maja 2004 r. na wykonywanie międzynarodowego zarobkowego przewozu osób autokarem lub autobusem wydanej przez Ministra Infrastruktury. Przewoźnik posiada także Certyfikat kompetencji zawodowych w międzynarodowym transporcie drogowym osób wydany w 2003 r. przez Instytut Transportu Samochodowego w Warszawie. Jednocześnie Prezes UOKiK ustalił, że Przedsiębiorca świadczy usługi przewozu rzeczy pojazdami o masie całkowitej nie przekraczającej 3,5 tony, w związku z czym nie ma obowiązku posiadania licencji na tego typu przewozy.

Prezes UOKiK zwrócił się do właściwego Urzędu Skarbowego do podania przychodu osiągniętego z prowadzonej przez Przedsiębiorcę działalności gospodarczej za rok 2013, oraz do nadesłania dokumentów potwierdzających jego wysokość.

Z nadesłanych dokumentów wynika, że przychód Przedsiębiorcy w 2013r. wyniósł (tajemnica Przedsiębiorcy) zł.

Prezes Urzędu zakończył zbieranie materiału dowodowego, o czym poinformował Przedsiębiorcę.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Treść art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów, podejmowanej w interesie publicznym. Oznacza to, że warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w tej ustawie jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców - naruszając jej przepisy - stanowią potencjalne zagrożenie interesu publicznego.

Niniejsze postępowanie dotyczy stosowania przez Przewoźnika wzorca Umowy, a także sposobu informowania konsumentów o obowiązujących u Przedsiębiorcy cenach/taryfach oraz o sposobie zawierania umowy przewozu, wobec nieograniczonego kręgu adresatów, tj. wszystkich aktualnych i potencjalnych klientów Przedsiębiorcy, którym na gruncie art. 4 pkt. 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów — przysługuje status konsumenta. Zdaniem Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami Przedsiębiorcy. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, że naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów. W tym stanie rzeczy przyjąć należy, iż do oceny stanu faktycznego niniejszej sprawy zastosowanie mają przepisy w/w ustawy, a dotyczące jej postępowanie prowadzone było w interesie publicznym.

Wszczynając postępowanie administracyjne wobec Przedsiębiorcy, Prezes UOKiK postawił mu zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie (...). Zgodnie z treścią art. 24 ust. 1: *Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.* Art. 24 ust. 2 pkt 1-3 stanowi, iż *Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – kodeks postępowania cywilnego; 2) naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji; 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.*

W niniejszej sprawie postawione Przedsiębiorcy zarzuty, aby mogły być skutecznie ocenione w ramach art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie (...), muszą spełniać poniższe przesłanki:

1. być działaniem przedsiębiorcy;
2. być działaniem sprzecznym z obowiązującymi przepisami prawa, działaniem polegającym na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, działaniem polecającym na stosowaniu postanowień tożsamyh z postanowieniami wpisanymi do Rejestru, stosowaniu nieuczciwych praktyk rynkowych lub czynów nieuczciwej konkurencji;
3. godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie (...) pod pojęciem przedsiębiorcy rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także: (a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie

działalności gospodarczej, (b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu, (c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w pkt. 13, (d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2 - na potrzeby przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Sławomir Chyliński, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Sławomir Chyliński, Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „VICO” z siedzibą w Lublinie, wykonuje ją we własnym imieniu, w sposób zorganizowany i ciągły. Nie budzi wątpliwości, iż działalność ta ma charakter zarobkowy. Jest zatem przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o ochronie (...) i jego działania mogą być poddane ocenie w toku postępowania przed Prezesem Urzędu. Jednocześnie stwierdzić należy, że w stosunku do Przedsiębiorcy stosuje się przepisy ustawy Prawo przewozowe. Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 Prawa przewozowego *Ustawa reguluje przewóz osób i rzeczy, wykonywany odpłatnie na podstawie umowy, przez uprawnionych do tego przewoźników, z wyjątkiem transportu morskiego, lotniczego i konnego. Ustęp 3 wspomnianego artykułu stanowi, że Przepisy ustawy stosuje się do przewozów międzynarodowych, jeżeli umowa międzynarodowa nie stanowi inaczej.*

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej Przedsiębiorca zajmuje się odpłatnym świadczeniem usług z zakresu międzynarodowego przewozu osób i rzeczy. Przewozy wykonywane są na podstawie umowy (ustnej bądź pisemnej) przez Przedsiębiorcę, który posiada odpowiednie uprawnienia w tym zakresie.

Drugą przesłanką jest bezprawność, tradycyjnie ujmowana jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Jako działanie „bezprawne” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym.

Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawy. Dla ustalenia przeto bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa. (tak: Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szewczyka, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 – 118).

Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że o bezprawności działania można mówić wówczas, gdy nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających określone działanie, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy, wykonywanie prawa podmiotowego, zgoda pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.10.1989 r. II CR 419/89 OSP 1990/11-12 poz. 377).

Zgodnie z treścią art. 24 ust 2 pkt 2 stypizowaną praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów są bezprawne działania przedsiębiorcy, polegające w szczególności na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Obowiązek udzielania konsumentom informacji wynika przede wszystkim z konkretnych aktów prawnych, które określają jakie informacje powinny być udzielone konsumentowi, na jakim etapie relacji z konsumentem, w jakiej formie i w jakich okolicznościach.¹ Wskazać jednak należy,

¹ Wędrychowska-Karpińska A., Wiercińska-Krużewska A., Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Lex 2011

że obowiązek „informacyjny” wynika również z dobrych obyczajów przyjętych w relacjach pomiędzy przedsiębiorcami a konsumentami. Postulat uczciwości i transparentności w relacjach pomiędzy przedsiębiorcami i konsumentami może być spełniony wtedy, gdy konsumenci mają dostęp do pełnej, rzetelnej i prawdziwej informacji na temat:

- 1) nabywanych towarów lub usług,
- 2) treści umów z przedsiębiorcami,
- 3) świadczeń przedsiębiorców,
- 4) praw i obowiązków konsumentów.

Jak wskazano wyżej, jednym z podstawowych celów prawa konsumenckiego jest ochrona możliwości dokonania przez konsumenta **swobodnego i świadomego wyboru** towarów lub usług, zgodnie z potrzebami konsumenta. Wybór towarów jest świadomy wtedy, gdy konsument dysponuje informacjami niezbędnymi do przeprowadzenia selekcji dostępnych towarów (usług). Wybór towaru jest swobodny przede wszystkim wtedy, gdy przedsiębiorca nie wywiera na konsumentów nadmiernej presji.²

Zatem w każdym przypadku, gdy informacja przekazana konsumentowi jest nierzetelna, niepełna lub nieprawdziwa, w szczególności wobec naruszenia przez przedsiębiorcę dyspozycji przepisu uszczegółwiającej zakres i treść obowiązku informacyjnego dotyczącego określonego stosunku prawnego, który jest lub może łączyć konsumenta z przedsiębiorcą, kwalifikowane jest takie działanie jako bezprawne, naruszające art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie (...).

Ad I.

Prezes UOKiK postawił Przedsiębiorcy zarzut stosowania praktyki, naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie (...), polegającej na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom pełnej informacji, o której mowa w art. 2 ust 1 Prawa przewozowego, tj. niepodaniu do publicznej wiadomości sposobu zawierania umowy przewozu.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 Prawa przewozowego „Przewoźnik jest obowiązany podać do publicznej wiadomości zakres swojego działania, a w szczególności adresy punktów odprawy i sposób zawierania umowy przewozu”. Przepis ten nakłada zatem na Przewoźnika obowiązek podania do publicznej wiadomości m.in. informacji o sposobie zawierania umowy przewozu. Stwierdzić należy, że zarówno na stronie internetowej Przedsiębiorcy, na której informuje o świadczeniu usług przewozu jak i we wzorcu umownym brak jest informacji o sposobie zawierania umowy przewozu. W odpowiedzi na pytanie Prezesa Urzędu o to czy i w jaki sposób Przewoźnik podaje do publicznej wiadomości informacje o sposobie zawarcia umowy przewozu Przedsiębiorca oświadczył, iż nie publikuje takich informacji, a szczegóły dotyczące świadczonych usług przekazywane są telefonicznie lub osobiście, jeśli klient zamawia usługę w siedzibie Przedsiębiorcy. W świetle powyższych wyjaśnień stwierdzić należy, że przekazywanie w/w informacji jedynie telefonicznie lub ustnie nie może być uznane za podanie tych informacji do publicznej wiadomości. Podaniem do publicznej wiadomości informacji o sposobie zawierania umowy przewozu mogłoby być np. umieszczenie w/w informacji na stronie internetowej Przedsiębiorcy, na przystankach/punktach odbioru pasażerów i/lub umieszczenie ich w środkach transportu, stanowiących własność Przedsiębiorcy, za pomocą których dokonuje się realizacji usług.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 16 ust. 1 Prawa przewozowego, umowę przewozu zawiera się

² ibidem

przez nabycie biletu za przejazd przed rozpoczęciem podróży lub spełnienie innych warunków dostępu do środka transportowego, które są określone przez przewoźnika. Jeżeli nie ustalono w/w warunków zawarcia umowy przewozu następuje ono poprzez zajęcie miejsca w środku transportowym. Jednakże powyższa regulacja, nie zwalnia z obowiązku nałożonego na przewoźnika, podania do publicznej wiadomości informacji o tym, w jaki sposób dokonuje się zawarcia umowy przewozu.

W ocenie Prezesa UOKiK wskazane działanie Przedsiębiorcy stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i jako takie stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie (...).

Ad II.

Prezes UOKiK postawił Przedsiębiorcy zarzut stosowania praktyki, naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie (...), polegającej na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom pełnej informacji, o której mowa w art. 11 ust 1 Prawa przewozowego, tj. niepodaniu do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, ustalonych lub stosowanych przez przewoźnika taryf lub cenników.

Zgodnie z treścią art. 11 ust. 1 Prawa przewozowego „Przewoźnik jest obowiązany podać do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, ustalone lub stosowane przez niego taryfy lub cenniki”. Przepis ten nakłada zatem na Przewoźnika obowiązek podania do publicznej wiadomości informacji o stosowanych przez Przewoźnika taryfach lub cennikach. Stwierdzić należy, że zarówno na stronie internetowej Przedsiębiorcy jak i wzorcu umownym brak jest informacji o cenie czy taryfie stosowanej przy zawieranych umowach przewozu. W odpowiedzi na pytanie Prezesa Urzędu o to czy i w jaki sposób Przewoźnik podaje do publicznej wiadomości informacje o stosowanych cennikach czy taryfach Przedsiębiorca oświadczył, iż nie publikuje takich informacji, a szczegóły dotyczące świadczonych usług przekazywane są telefonicznie lub osobiście, jeśli klient zamawia usługę w siedzibie Przedsiębiorcy. W świetle powyższych wyjaśnień stwierdzić należy, że przekazywanie w/w informacji jedynie telefonicznie lub ustnie nie może być uznane za podanie tych informacji do publicznej wiadomości. Podaniem do publicznej wiadomości informacji o stosowanych cennikach czy taryfach mogłoby być np. umieszczenie w/w informacji na stronie internetowej Przedsiębiorcy, na przystankach/punktach odbioru pasażerów i/lub umieszczenie ich w środkach transportu, stanowiących własność Przedsiębiorcy, za pomocą których dokonuje się realizacji usług.

W ocenie Prezesa UOKiK wskazane działanie Przedsiębiorcy stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i jako takie stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie (...).

Ad III.

Art. 479⁴³ kodeksu postępowania cywilnego decyduje o bezprawności działania, postanawiając o rozszerzonej skuteczności wyroku w sprawie o uznanie postanowień umownych za niedozwolone. Wyrok prawomocny dotyczący uznania postanowienia wzorca umowy za niedozwolone ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru, o którym mowa w art. 479 (45) § 2 k.p.c.³

Wzorce umowne stosowane przez przedsiębiorców w kontaktach z konsumentami podlegają

3 Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2008 r. III CZP 80/08

szczegółnej kontroli. Wzorzec umowy to doktrynalne określenie wszelkich jednostronnych, przygotowanych z góry przed zawarciem umowy, gotowych klauzul umów w postaci warunków umów, ich wzorów, regulaminów, statutów itp. (E. Łętowska, Prawo umów konsumenckich, C.H. Beck 2002, s 292).

W systemie polskiego prawa cywilnego ustawodawca przewidział instytucję abstrakcyjnej kontroli wzorców umownych, realizowanej w drodze postępowania o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie (wyroki: z dnia 29 września 2005 r. sygn. akt: VI Aca 381/05; z dnia 16 listopada 2005r., sygn. akt: VI Aca 473/05) *celem postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone jest tzw. abstrakcyjna kontrola wzorców, dokonana w oderwaniu od konkretnej umowy, zaś wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ kodeksu postępowania cywilnego., od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich.(...).*

Również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. sygn. akt: III SZP 3-06, wskazał, że *stosowanie postanowień wzorców umowy o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o art. 479⁴⁵ §2 kpc może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.* Dlatego dokonując oceny zgodności treści postanowień umownych wykorzystywanych przez przedsiębiorców we wzorcach umownych z obowiązującym prawem należy wykorzystywać reguły interpretacji wykształcone w doktrynie i orzecznictwie. Konsekwencją jest więc uznanie za niedozwolone takich postanowień umów, które mieszczą się w „hipotezie” klauzuli wpisanej do rejestru, której treść została ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię. Nie jest niezbędna literalna, dosłowna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywaną. Zatem, dla stwierdzenia stosowania praktyki polegającej na bezprawnym naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru postanowień umowy uznanych za niedozwolone, konieczne jest wykazanie, że stosowane przez przedsiębiorcę w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umownego są tożsame (mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru) z treścią wpisanego do Rejestru postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolony na mocy stosownego orzeczenia SOKiK.

W ocenie Prezesa UOKiK postanowienie § 6 wzorca umowy „Umowa przewozu osób” o treści:

„Ewentualne spory strony zobowiązują się rozstrzygać w sposób polubowny, a w przypadku nie dojścia do porozumienia, rozstrzygnie Sąd powszechny właściwy dla siedziby Zleceniobiorcy”

może być tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, pod numerem **1020** o treści:

„Spory powinny być w miarę możliwości rozstrzygane polubownie. W przypadku rozstrzygnięć sądowych – w sądzie właściwym dla siedziby Zleceniobiorcy”.

Zakwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienie wzorca umowy oraz postanowienie wpisane do Rejestru klauzul niedozwolonych w sposób sprzeczny z prawem określają, jaki sąd będzie właściwy do rozstrzygania sporów, które wynikną na tle wykonywania umowy. Zasada ogólna dotycząca właściwości sądu wyrażona jest w przepisie art. 27 k.p.c. i stanowi, że sądem właściwym do rozpoznania sporów jest sąd, w okręgu którego pozwany ma miejsce zamieszkania. Natomiast regulacje o właściwości przemiennej, zawarte w art. 34 k.p.c., wskazują, że powództwo o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, jak również o

odszkodowanie z powodu niewykonania umowy wytoczyć można również przed sąd miejsca jej wykonania. Abuzywność postanowienia stosowanego przez Przedsiębiorcę oraz postanowienia wpisanego do Rejestru wynika z tego, iż Przedsiębiorca narzuca konsumentowi rozpoznanie sprawy przez sąd, który, według ustawy, nie jest sądem właściwym. Ponadto kwestionowane postanowienia mogą stanowić niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385¹ pkt. 23 k.c., gdyż narzucają rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy.

W ocenie Prezesa UOKiK, zakwestionowane postanowienie i klauzula wpisana do Rejestru wywołują tożsame skutki dla konsumenta.

Trzecia przesłanka jest spełniona, gdy dane działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów, jako zbiorowości, gdyż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni interesy nieograniczonej z góry liczby konsumentów, których nie da się zidentyfikować, jest to zjawisko o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 kwietnia 2008r., sygn. akt III SK 27/07, stwierdził co następuje: „Zdaniem SN, sformułowanie z art. 24 ust. 1 ustawy o okik „nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów” należy rozumieć w ten sposób, że liczba indywidualnych konsumentów, których interesy zostały naruszone, nie decyduje o tym, czy dana praktyka narusza zbiorowe interesy konsumentów. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest bowiem takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalne zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy do której skierowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy”.

Z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu administracyjnym. Stosowanie przez Przedsiębiorcę praktyki polegającej na nieudzielaniu konsumentom informacji, o których mowa we wskazanych przepisach Prawa przewozowego, a także stosowanie wzorca Umowy, który zawiera niedozwolone postanowienie umowne uderza zarówno w osoby, które są już klientami Przedsiębiorcy, jak i w potencjalnych klientów Przedsiębiorcy. Należy zatem uznać, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów. Spełniona została zatem trzecia przesłanka warunkująca ocenę tej sprawy pod kątem art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Prezes Urzędu stwierdził zaniechanie stosowania przez Przedsiębiorcę praktyki, wskazanej w pkt II i III niniejszej decyzji. Odnosząc się do praktyki wskazanej w pkt II sentencji decyzji, Przedsiębiorca w toku postępowania administracyjnego wskazał, że cennik/taryfa został przez niego umieszczony na stronie internetowej około 5 czerwca 2013 r. i przedstawia się następująco: „Ceny od 280 zł w zależności od miejsca dojazdu. Transport towarów od 1.5 zł/km”. Przedsiębiorca nadesłał także zdjęcie mające przedstawiać witrynę jego przedsiębiorstwa, gdzie znajduje się cennik oraz informacja o sposobie zawierania umowy przewozu. Wskazać jednak należy, że zdjęcie w żaden sposób nie identyfikuje, że cennik umieszczony jest w witrynie przedsiębiorstwa Przewoźnika. Prezes Urzędu uznał jednak, że umieszczenie przez Przewoźnika cennika na stronie internetowej wypełnia dyspozycję z art. 11 ust. 1 Prawa przewozowego i stwierdził zaniechanie stosowania praktyki przez Przedsiębiorcę.

Prezes UOKiK stwierdził także zaniechanie stosowania przez Przedsiębiorcę praktyki, o której mowa w pkt III sentencji decyzji, polegającej na stosowaniu postanowienia tożsamego z postanowieniem wpisanym do Rejestru. Prezes UOKiK stwierdził, że treść postanowienia § 6 wzorca Umowy została zmodyfikowana i nie narusza już zbiorowych interesów konsumentów, a zmieniony wzorzec obowiązuje od dnia 8 lipca 2013 r.

Jednocześnie, pomimo deklaracji Przedsiębiorcy co do zaniechania praktyki wskazanej w pkt I decyzji, Prezes UOKiK nie mógł stwierdzić zaniechania jej stosowania. Wprawdzie Przedsiębiorca

oświadczył, że w ogłoszeniu na witrynie przedsiębiorstwa zawarł informacje o sposobie zawarcia umowy z Przewoźnikiem, jednak z przesłanego zdjęcia taki wniosek nie wynika. Zdjęcie nadesłane Prezesowi UOKiK przedstawia jedynie cennik umieszczony w witrynie okiennej (która na dodatek nie mogła zostać zidentyfikowana jako witryna przedsiębiorstwa Przewoźnika). W świetle powyższego Prezes Urzędu nie mógł stwierdzić, iż Przedsiębiorca zaniechał stosowania praktyki, o której mowa w pkt I sentencji decyzji.

Jednocześnie należy odnieść się do oświadczenia Przedsiębiorcy, iż nie stosuje on wzorca Umowy w stosunkach z konsumentami, gdyż konsumenci nie są zainteresowani pisemną formą zawarcia umowy, a umowy przewozu zawierane są ustnie. Wskazując na stanowisko doktryny oraz ugruntowane orzecznictwo w tym zakresie stwierdzić należy, że o stosowaniu wzorca umownego można mówić już w momencie, gdy funkcjonuje on u danego przedsiębiorcy, jest dostępny dla potencjalnych klientów, którzy będą chcieli zawrzeć umowę w formie pisemnej. Nie ma przy tym znaczenia, czy na podstawie danego wzorca umownego przedsiębiorca rzeczywiście zawiera umowy z konsumentami.

Ad IV

W punkcie IV sentencji Prezes Urzędu nałożył na **Sławomira Chylińskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Sławomir Chyliński, Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „VICO” z siedzibą w Lublinie**, kary pieniężne w wysokości:

1. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I sentencji **karę pieniężną w wysokości: 408,00 zł** (słownie: **czterysta osiem złotych**), płatną do budżetu Państwa.
2. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II sentencji **karę pieniężną w wysokości: 766,00 zł** (słownie: **siedemset sześćdziesiąt sześć złotych**), płatną do budżetu Państwa.
3. z tytułu naruszenia zakazu o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie III sentencji **karę pieniężną w wysokości: 766,00 zł** (słownie: **siedemset sześćdziesiąt sześć złotych**), płatną do budżetu Państwa.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24. Nakładanie kar w trybie art.106 ustawy o ochronie (...) odbywa się w trybie uznania administracyjnego (charakter fakultatywny kary pieniężnej), co oznacza, że zarówno o fakcie jej nałożenia, jak i o jej wysokości decyduje w konkretnej sprawie Prezes UOKiK. Kara pieniężna jest sankcją nakładaną na przedsiębiorcę za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, opisanej w art. 24 tej ustawy o ochronie (...).

Ustawa o ochronie (...) nie zawiera katalogu przesłanek, od których Prezes Urzędu uzależnia nałożenie kary pieniężnej, zatem Prezes kierować się musi przesłankami wynikającymi z funkcji dla jakich kary te zostały powołane. Kary pieniężne w ustawie wskazanej wyżej pełnią zaś funkcję prewencyjną, represyjną i dyscyplinującą. Natomiast odnośnie wysokości kary pieniężnej to art. 111 ustawy o ochronie (...) wskazuje, iż ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes UOKiK winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczność uprzedniego naruszenia przepisów ustawy. Nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej powinno być więc związane z oceną jego działalności, także pod kątem spełnienia przesłanki „choćby nieumyślnego” naruszenia przepisów ustawy o

ochronie (...). Ustawodawca uzależnia (art. 106 ust. 1 ustawy o ochronie (...)) możliwość nałożenia kary pieniężnej od stwierdzenia subiektywnych podstaw tej odpowiedzialności, jakimi są umyślność bądź co najmniej nieumyślność. Prezes UOKiK uznał oceniane w niniejszej decyzji działanie Przedsiębiorcy za nieumyślne.

Należy także podnieść, iż w ocenie Prezesa Urzędu brzmienie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie (...) pozwala na nałożenie odrębnych kar pieniężnych za poszczególne naruszenia stwierdzone w niniejszej decyzji. Zgodnie bowiem z przedmiotowym przepisem Prezes Urzędu może nałożyć karę pieniężną na przedsiębiorcę, jeżeli ten dopuścił się naruszenia art. 24 w/w ustawy, z czego wynika, że określona w tym przepisie kara może dotyczyć każdego naruszenia stwierdzonego względem danego przedsiębiorcy. Kara nakładana przez Prezesa Urzędu na Przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów służy podkreśleniu naganności ocenianego zachowania. Zawodowy (profesjonalny) charakter prowadzenia działalności wymaga od Przedsiębiorcy, aby prowadził on ją, w sposób zapewniający poszanowanie dobrych obyczajów oraz słusznym interesów konsumentów, co wiąże się z respektowaniem obowiązujących przepisów prawa.

Dokonując wyliczenia kary, Prezes UOKK wziął pod uwagę osiągnięty w 2013 r. przez Przedsiębiorcę przychód w wysokości (tajemnica Przedsiębiorcy) zł. Górna granica kary, jaką Prezes Urzędu mógł nałożyć na Przedsiębiorcę wynosi zatem (tajemnica Przedsiębiorcy) zł, to jest 10% przychodu osiągniętego w roku 2013.

Ustalenie wysokości kary pieniężnej w analizowanej sprawie ma charakter wieloetapowy, co spowodowane jest zaistnieniem licznych okoliczności mających wpływ na ich wysokość. Ustalając wymiar kary pieniężnej w pierwszej kolejności Prezes UOKiK dokonał oceny wagi stwierdzonych praktyk i na tej podstawie ustalił kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych wyliczeń wysokości kary, a następnie – w oparciu o zaistniałe w sprawie okoliczności mające wpływ na wymiar kar – dokonał gradacji ustalonej kwoty bazowej. W powyższym kontekście wzięto pod uwagę, iż naruszenie przez Przedsiębiorcę zbiorowych interesów konsumentów polega na niepodaniu do publicznej wiadomości sposobu zawierania umowy przewozu, niepodaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty ustalonych lub stosowanych przez Przewoźnika taryf lub cenników oraz stosowaniu niedozwolonego postanowienia umownego, wpisanego do publicznie i powszechnie dostępnego rejestru niedozwolonych postanowień umownych, prowadzonego przez Prezesa UOKiK. Prezes UOKiK zważył również, że w wyniku analizowanego zachowania Przedsiębiorcy pozycja kontraktowa konsumentów została osłabiona, jednakże wpływ, jaki na uprawnienia konsumentów miały poszczególne naruszenia, należało przeanalizować oddzielnie dla każdego z nich.

1.

W pkt I decyzji stwierdzono stosowanie praktyki polegającej na bezprawnym działaniu poprzez naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom pełnej informacji, o której mowa w art. 2 ust 1 Prawa przewozowego tj. niepodaniu do publicznej wiadomości sposobu zawierania umowy przewozu. Poprzez bezprawne działanie Przedsiębiorcy konsument pozbawiony jest możliwości szybkiego uzyskania wiarygodnych informacji dotyczących sposobu zawierania umowy przewozu bez konieczności telefonowania czy udania się do siedziby Przedsiębiorcy. Należy przyjąć, że naruszenie nastąpiło na etapie przedkontraktowym – istotą naruszenia na tym etapie jest zachowanie przedsiębiorcy ukierunkowane na pozyskiwanie klientów lub złożenie oferty konsumentom, mające na celu skłonienie do zawarcia kontraktu.

Nakładając karę pieniężną, Prezes UOKiK uwzględnił całokształt okoliczności sprawy, które wskazywać mogą na nieumyślny charakter naruszenia przez Przedsiębiorcę zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Pomimo tego – jak już

wcześniej wskazano – samo stwierdzenie nieumyślności zakwestionowanej praktyki daje podstawę do nałożenia kary pieniężnej. W tym przypadku Przedsiębiorca, świadcząc usługi przewozowe, dopuścił się naruszenia zasad ostrożności i niedochowaniu staranności, wymaganych od profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego, poprzez niedopilnowanie, żeby treść oferty spełniała wymogi określone przez ustawodawcę w przepisach regulujących ten sposób prowadzenia działalności.

Ustalając wymiar kary za naruszenie opisane powyżej, w pierwszej kolejności dokonano oceny wagi stwierdzonych praktyk i na tej podstawie ustalono kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych ustaleń w zakresie wysokości kary. Prezes UOKiK, mając na uwadze również okres stosowania opisanej niniejszą decyzją praktyki – ponad jeden rok - uznał, iż w niniejszej sprawie natura naruszeń, uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie (tajemnica Przedsiębiorcy)% przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013 r., to jest w wysokości (tajemnica Przedsiębiorcy) zł.

Przy określaniu ostatecznego wymiaru kary Prezes UOKiK uwzględnił jako okoliczność obciążającą, znaczny zasięg naruszenia - skutki działania przedsiębiorcy docierającego ze swą ofertą do klientów na terenie całego kraju, mogły dotyczyć, choćby potencjalnie, znacznej liczby konsumentów. Okoliczność ta uzasadnia podwyższenie wyjściowej kwoty kary o (tajemnica Przedsiębiorcy)%. Jednocześnie nie stwierdzono zaistnienia przesłanek łagodzących w sprawie.

Mając powyższe na uwadze, z tytułu okoliczności obciążającej wyjściowa kwota kara została podwyższona o (tajemnica Przedsiębiorcy)% i kara pieniężna z tytułu stosowania praktyki, o której mowa w pkt I sentencji, została ustalona ostatecznie w kwocie 408,00 zł, co stanowi (tajemnica Przedsiębiorcy) % przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013 r. oraz ok. (tajemnica Przedsiębiorcy) % maksymalnego wymiaru kary, jaka mogła na niego zostać nałożona z tego tytułu w niniejszym postępowaniu.

Zdaniem Prezesa UOKiK, tak określona kara spełni zarówno rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie (...) jak i prewencyjną, zapobiegając ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest również walor wychowawczy, w tym wymiar prewencji ogólnej, służący powstrzymaniu innych przedsiębiorców przed podobnym naruszeniem słuszych interesów konsumentów.

Przyjmując, że kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i powinna być odczuwalna dla przedsiębiorcy, Prezes UOKiK orzekł jak w pkt I decyzji.

2.

W pkt II decyzji stwierdzono stosowanie praktyki polegającej na bezprawnym działaniu poprzez naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom pełnej informacji, o której mowa w art. 11 ust 1 Prawa przewozowego tj. niepodaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty ustalonych lub stosowanych przez Przewoźnika taryf lub cenników. Poprzez bezprawne działanie Przedsiębiorcy konsument pozbawiony jest możliwości szybkiego uzyskania wiarygodnych informacji dotyczących stosowanych przez Przewoźnika cen biletów czy taryf, bez konieczności telefonowania czy udania się do siedziby Przedsiębiorcy.

Należy przyjąć, że naruszenie nastąpiło na etapie przedkontraktowym – istotą naruszenia na tym etapie jest zachowanie przedsiębiorcy ukierunkowane na pozyskiwanie klientów lub złożenie oferty konsumentom, mające na celu skłonienie do zawarcia kontraktu.

Nakładając karę pieniężną, Prezes UOKiK uwzględnił całokształt okoliczności sprawy, które wskazywać mogą na nieumyślny charakter naruszenia przez Przedsiębiorcę zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Pomimo tego – jak już wcześniej wskazano – samo stwierdzenie nieumyślności zakwestionowanej praktyki daje podstawę

do nałożenia kary pieniężnej. W tym przypadku Przedsiębiorca, świadcząc usługi przewozowe, dopuścił się naruszenia zasad ostrożności i niedochowaniu staranności, wymaganych od profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego, poprzez niedopilnowanie, żeby treść oferty spełniała wymogi określone przez ustawodawcę w przepisach regulujących ten sposób prowadzenia handlu.

Ustalając wymiar kary za naruszenie opisane powyżej, w pierwszej kolejności dokonano oceny wagi stwierdzonych praktyk i na tej podstawie ustalono kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych ustaleń w zakresie wysokości kary. Prezes UOKiK, mając na uwadze również okres stosowania opisanej niniejszą decyzją praktyki – ponad jeden rok - uznał, iż w niniejszej sprawie natura naruszeń, uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie (tajemnica Przedsiębiorcy)% przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013 r., to jest w wysokości (tajemnica Przedsiębiorcy)zł.

Przy określaniu ostatecznego wymiaru kary Prezes UOKiK uwzględnił jako okoliczność łagodzącą zaniechanie przez przedsiębiorcę stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Z tego tytułu wyjściowa kwota kary została obniżona o (tajemnica Przedsiębiorcy)%. Niemniej Prezes UOKiK wziął również pod uwagę, jako okoliczność obciążającą, znaczny zasięg naruszenia - skutki działania przedsiębiorcy docierającego ze swą ofertą do klientów na terenie całego kraju, mogły dotyczyć, choćby potencjalnie, znacznej liczby konsumentów. Okoliczność ta uzasadnia podwyższenie wyjściowej kwoty kary o (tajemnica Przedsiębiorcy)%.

Mając powyższe na uwadze, z tytułu okoliczności łagodzących i obciążających wyjściowa kwota kary została łącznie obniżona o (tajemnica Przedsiębiorcy)% i kara pieniężna z tytułu stosowania praktyki, o której mowa w pkt II sentencji, została ustalona ostatecznie w kwocie 766,00 zł, co stanowi (tajemnica Przedsiębiorcy)% przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013 r. oraz ok. (tajemnica Przedsiębiorcy)% maksymalnego wymiaru kary, jaka mogła na niego zostać nałożona z tego tytułu w niniejszym postępowaniu.

Zdaniem Prezesa UOKiK, tak określona kara spełni zarówno rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie (...) jak i prewencyjną, zapobiegając ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest również walor wychowawczy, w tym wymiar prewencji ogólnej, służący powstrzymaniu innych przedsiębiorców przed podobnym naruszeniem słuszych interesów konsumentów.

Przyjmując, że kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i powinna być odczuwalna dla przedsiębiorcy, Prezes UOKiK orzekł jak w pkt II. decyzji.

3.

W pkt III decyzji stwierdzono stosowanie praktyki polegającej na zamieszczeniu we wzorcu Umowy postanowienia tożsamego z postanowieniem uznanym za niedozwolone i wpisanym do Rejestru. Abuzywność postanowienia stosowanego przez Przedsiębiorcę oraz postanowienia wpisanego do Rejestru wynika z tego, iż Przedsiębiorca narzuca konsumentowi rozpoznanie sprawy przez sąd, który, według ustawy, nie jest sądem właściwym. Wprawdzie kwestionowane postanowienie nie zamyka konsumentowi drogi sądowej, faktycznie może ją utrudnić w sytuacjach, kiedy zmuszałoby go do prowadzenia procesu przed sądem w odległej miejscowości. Takie działanie stanowi znaczne utrudnienie dla dochodzenia roszczeń konsumenta.

Nakładając karę pieniężną, Prezes UOKiK uwzględnił całokształt okoliczności sprawy, które wskazywać mogą na nieumyślny charakter naruszenia przez Przedsiębiorcę zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Pomimo tego – jak już wcześniej wskazano – samo stwierdzenie nieumyślności zakwestionowanej praktyki daje podstawę

do nałożenia kary pieniężnej. Podkreślić należy, iż rynek sprzedaży internetowej jest cały czas badany zarówno przez Prezesa UOKiK w zakresie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, jak również jest w masowy sposób weryfikowany przez organizacje zajmujące się ochroną konsumentów. Wynikiem tego jest duża ilość postanowień niedozwolonych w Rejestrze. W tym przypadku Przedsiębiorca, świadcząc usługi przewozowe, dopuścił się naruszenia zasad ostrożności i niedochowania staranności, wymaganych od profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego. Dochowując należytej staranności Przedsiębiorca na bieżąco powinien monitorować Rejestr i dopilnować, aby ze stosowanych przez niego wzorców eliminowane były niedozwolone postanowienia, tożsame z wpisanymi do Rejestru.

Ustalając wymiar kary za naruszenie opisane powyżej, w pierwszej kolejności dokonano oceny wagi stwierdzonych praktyk i na tej podstawie ustalono kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych ustaleń w zakresie wysokości kary. Prezes UOKiK, mając na uwadze również okres stosowania opisanej niniejszą decyzją praktyki – ponad jeden rok - uznał, iż w niniejszej sprawie natura naruszeń, polegających na stosowaniu niedozwolonych postanowień umownych, uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie (tajemnica Przedsiębiorcy)% przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013 r., to jest w wysokości (tajemnica Przedsiębiorcy) zł.

Przy określaniu ostatecznego wymiaru kary Prezes UOKiK uwzględnił jako okoliczność łagodzącą zaniechanie przez przedsiębiorcę stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Z tego tytułu wyjściowa kwota kary została obniżona o (tajemnica Przedsiębiorcy) %. Niemniej Prezes UOKiK wziął również pod uwagę, jako okoliczność obciążającą, znaczny zasięg naruszenia - skutki działania przedsiębiorcy docierającego ze swą ofertą do klientów na terenie całego kraju, mogły dotyczyć, choćby potencjalnie, znacznej liczby konsumentów. Okoliczność ta uzasadnia podwyższenie wyjściowej kwoty kary o (tajemnica Przedsiębiorcy)%.

Mając powyższe na uwadze, z tytułu okoliczności łagodzących i obciążających wyjściowa kwota kara została łącznie obniżona o (tajemnica Przedsiębiorcy)% i kara pieniężna z tytułu stosowania praktyki, o której mowa w pkt I sentencji, została ustalona ostatecznie w kwocie 766,00 zł, co stanowi (tajemnica Przedsiębiorcy)% przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę w 2013 r. oraz ok. (tajemnica Przedsiębiorcy)% maksymalnego wymiaru kary, jaka mogła na niego zostać nałożona z tego tytułu w niniejszym postępowaniu.

Zdaniem Prezesa UOKiK, tak określona kara spełni zarówno rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie (...) jak i prewencyjną, zapobiegając ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest również walor wychowawczy, w tym wymiar prewencji ogólnej, służący powstrzymaniu innych przedsiębiorców przed podobnym naruszeniem słuszych interesów konsumentów.

Przyjmując, że kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i powinna być odczuwalna dla przedsiębiorcy, Prezes UOKiK orzekł jak w pkt III. decyzji.

Ad V.

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie natomiast z art. 264 § 1 k.p.a. jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Postępowanie w sprawie stosowania przez stronę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu w punkcie I, II i III sentencji decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie (...). Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu z przedsiębiorcą. W związku z powyższym postanowiono obciążyć tego przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości **62,70 zł** (słownie sześćdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt groszy).

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie (...) karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: **NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000**.

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w **NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000** w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie III niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego, można wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Otrzymuje:

Sławomir Chyliński
PUH „VICO”

Lublin

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Lublinie

Ewa Wiszniowska